

Raadsvoorstel

Opsteller

Schipper, Rolf

Vergadering van

10 december 2024

Kenmerk

Z/24/072374 / D/24/164664

Portefeuillehouder

Jelmer Vierstra

Portefeuille

Energietransitie

Onderwerp

Toetsingskader windenergie Reijerscop

Samenvatting

In 2021 heeft de gemeente doelen afgesproken voor de opwek van duurzame energie. Waaronder 76-88 gigawattuur (GWh) met grootschalige zonnevelden en windenergie. Voor de opwek van windenergie is de polder Reijerscop aangewezen. Op basis van gemeentelijk beleid, aanvullend onderzoek en inbreng van belanghebbenden tijdens een gebiedsproces is het Toetsingskader windenergie Reijerscop opgesteld. Daarin staan de randvoorwaarden (eisen) en uitgangspunten (wensen) waaraan een initiatiefnemer moet voldoen. Met dit raadsvoorstel wordt de gemeenteraad gevraagd om het Toetsingskader vast te stellen. Hiermee krijgt een lokaal initiatief de mogelijkheid om een plan in te dienen voor een windpark.

Gevraagd besluit

1. In te stemmen met de 'Nota van Antwoord Zienswijzen ontwerp Toetsingskader windenergie Reijerscop' en kennis te nemen van de 'Samenvatting van Nota van Antwoord en belangrijkste wijzigingen van het Toetsingskader'.
2. Het Toetsingskader windenergie Reijerscop vast te stellen.
3. Te besluiten dat er vóór 2030 maximaal 44 GWh/jaar aan windenergie mag worden opgewekt in Reijerscop.
4. Drie verschillende soorten geluidsnormen vast te stellen als randvoorwaarden, te weten:
 1. Aan te sluiten bij de ontwerp rijksnormen voor jaarlijks gemiddeld geluid, namelijk 45 decibel Lden en 39 decibel Lnight.
 2. Aan te sluiten bij de ontwerp rijksnormen voor tonaal geluid, en indien deze rijksnorm er niet komt, opdracht te geven aan het college om deze norm zelf te stellen, zoals beschreven in het Toetsingskader (5.a.ii).
 3. Opdracht te geven aan het college om een handhavingsnorm en meetmethodiek te bepalen voor maximaal momentaan geluid, zoals beschreven in het Toetsingskader (5.a.iii).
5. De randvoorwaarden en uitgangspunten rondom lokaal eigendom vast te stellen, zoals beschreven in het Toetsingskader.

Inleiding

In 2021 is het 'Afwegingskader grootschalige duurzame energie' vastgesteld (D/21/022924). Hiermee heeft de gemeente doelen afgesproken voor de opwek van wind- en zonne-energie. Namelijk 76-88 gigawattuur (GWh) aan grootschalige hernieuwbare elektriciteit vóór 2030. In het raadsbesluit van 26 januari 2023 is Reijerscop aangewezen als zoekgebied voor grootschalige windenergie voor de periode tot 2030 (D/22/080193). De raad heeft op 22 augustus 2023 de uitgangspunten voor een gebiedsproces vastgelegd in de 'Startnotitie Gebiedsproces Windenergie Reijerscop' (D/23/116855). Meer over het gebiedsproces en de marktconsultatie is te lezen onder het kopje participatieproces.

Toetsingskader windenergie Reijerscop

Voor u ligt het aangepaste Toetsingskader windenergie Reijerscop (bijlage 1). Hierin staan een aantal belangrijke keuzes. Onder andere over de maximale hoeveelheid opwek, over geluidsnormen en over de voorwaarden aan lokaal eigendom. Het Toetsingskader maakt onderscheid tussen randvoorwaarden en uitgangspunten. De randvoorwaarden zijn eisen waaraan een initiatief altijd moet voldoen. Daarnaast zijn er een aantal uitgangspunten beschreven; dit zijn wensen om het windpark verder te verbeteren. De uitgangspunten zijn bedoeld als bespreekpunten tijdens het participatieproces, dat moet worden georganiseerd door de initiatiefnemer. De uitgangspunten worden ook door de gemeente gebruikt om de kwaliteit van het projectplan te toetsen. Als er meerdere plannen worden ingediend, zal via een maatschappelijke tender het beste plan worden gekozen (zie onderdeel 'Vervolgproces'). In het geval van een maatschappelijke tender worden de uitgangspunten overgenomen als selectiecriteria.

Participatieproces

Voor de ontwikkeling van windenergie in Reijerscop heeft de gemeente een gebiedsproces opgezet. Middels een startnotitie (D/23/116855) kreeg het college de opdracht om de volgende drie onderdelen mee te nemen in het gebiedsproces:

- Participatie gericht op het in kaart brengen van issues, wensen en zorgen van belanghebbenden en op het verkennen van oplossingen;
- Het (laten) doen van onderzoek naar gebiedsspecifieke onderwerpen;
- In kaart brengen van mogelijke initiatiefnemers.

Tijdens het gebiedsproces is op verschillende manieren (door themabijeenkomsten, inloopmomenten en een-op-een gesprekken) inbreng verzameld vanuit omwonenden en andere belanghebbenden. Daarnaast is er uitleg gegeven over een aantal belangrijke thema's, verdeeld in 3 fases en was er ruimte voor vragen.

Uw raad is op verschillende momenten geïnformeerd over het verloop van dit proces. Hiervoor zijn meerdere raadsinformatiebrieven met u gedeeld (D/24/136575 en D/24/141430). Per juni 2024 is het gebiedsproces in Reijerscop afgerond. Het eindverslag hierover heeft u inmiddels ontvangen (D/24/157489). Mede op basis van het gebiedsproces zijn de randvoorwaarden en uitgangspunten bepaald voor plaatsing van windturbines in Reijerscop.

Een aantal randvoorwaarden en uitgangspunten zijn in een marktconsultatie voorgelegd aan mogelijke initiatiefnemers. Hiermee is getoetst of de voorwaarden wenselijk en haalbaar zijn. Het eindverslag van de marktconsultatie is eerder via de griffie-nieuwsbrief met uw raad gedeeld. Voor de volledigheid is het eindverslag van de marktconsultatie ook bijgevoegd aan dit voorstel (bijlage 5).

Wat willen we bereiken

- Duidelijkheid geven over de voorwaarden en voorkeuren aan windenergie in Reijerscop. Hierbij gaat het over de ontwikkeling, exploitatie en ontmanteling van te plaatsen windturbines, inclusief participatie en lokaal eigendom.
- Kaders en handvatten bieden voor verschillende processtappen, waaronder:
 - Het toetsen van een lokaal consortium (samenwerkingsverband);
 - Het ondertekenen van een Intentieovereenkomst;
 - Het participatieproces georganiseerd door de initiatiefnemer;
 - De formele vergunningsprocedure voor het windpark.
- Een kader voor de gunningscriteria bij een eventuele maatschappelijke tender, voor het geval dat het lokaal consortium moet worden afgewezen.
- Met windenergie in Reijerscop invulling geven aan de afgesproken doelen voor de opwek van grootschalige duurzame energie.

Wat gaan we daarvoor doen

Met de vaststelling van het Toetsingskader windenergie Reijerscop nodigen we initiatiefnemers uit om een consortium te vormen. Vervolgens moet dit consortium een gezamenlijk concept-projectplan indienen voor windturbines in Reijerscop. Zie voor verdere toelichting het onderdeel 'Vervolgproces'.

Argumenten

Beslispunt 1. In te stemmen met de 'Nota van Antwoord Zienswijzen ontwerp Toetsingskader windenergie Reijerscop' en kennis te nemen van de 'Samenvatting van Nota van Antwoord en belangrijkste wijzigingen van het Toetsingskader'.

1.1 De binnengekomen zienswijzen hebben geleid tot wijzigingen in het Toetsingskader.

Ondanks dat het niet verplicht is om een toetsingskader ter inzage te leggen, heeft het college besloten om een extra zienswijzeperiode te organiseren. Het college vindt het namelijk belangrijk dat betrokkenen de mogelijkheid hebben om formeel te reageren. Van 8 oktober tot en met 5 november 2024 lag het ontwerp Toetsingskader ter inzage. Er kwamen in totaal 39 zienswijzen binnen bij de gemeente. Alle zienswijzen zijn beantwoord middels de 'Nota van Antwoord Zienswijzen ontwerp Toetsingskader windenergie Reijerscop' (bijlage 2). De zienswijzen hebben geleid tot verschillende aanpassingen in het Toetsingskader. Een samenvatting van de belangrijkste wijzigingen en conclusies naar aanleiding van de zienswijzen vindt u apart bijgevoegd (bijlage 3).

Beslispunt 2. Het Toetsingskader windenergie Reijerscop vast te stellen.

2.1 Door het Toetsingskader vast te stellen kan het fungeren als beleid om initiatieven te toetsen.

Met het Toetsingskader kan de gemeente een initiatief toetsen om te bepalen of ze voldoen aan de randvoorwaarden. Het is van belang om het Toetsingskader vast te stellen, om te zorgen dat zowel ruimtelijke als niet-ruimtelijke aspecten beoordeeld kunnen worden.

2.2 Het Toetsingskader biedt duidelijkheid aan inwoners, directe burens en initiatiefnemers over de voorwaarden aan windenergie in Reijerscop.

Tijdens het gebiedsproces zijn zorgen geuit over de ontwikkeling van windturbines in Reijerscop. Bijvoorbeeld over mogelijke geluidshinder en slagschaduw. Met het Toetsingskader biedt de gemeente duidelijkheid aan omwonenden en andere belanghebbenden. Zo zijn in het Toetsingskader randvoorwaarden en uitgangspunten opgenomen. Een initiatiefnemer dient met een project aan deze voorwaarden te voldoen.

Beslispunt 3. Te besluiten dat er vóór 2030 maximaal 44 GWh/jaar aan windenergie mag worden opgewekt in Reijerscop.

3.1 Het college stelt voor vast te houden aan de kaders die via het Afwegingskader zijn meegegeven door de raad.

In 2021 zijn de doelstellingen voor de opwek van duurzame energie vastgesteld (D/21/022924). Hierbij is gekozen voor een bandbreedte van 76-88 GWh aan grootschalige opwek. Ook is besloten om te kiezen voor een verhouding van 50% zonne- en 50% windenergie. Dit betekent dat de vastgestelde opgave voor windenergie 38-44 GWh is. In het Toetsingskader houdt het college vast aan dit kader vanuit de raad.

Beslispunt 4. Drie verschillende soorten geluidsnormen vast te stellen als randvoorwaarden, te weten:

Tijdens het gebiedsproces is veel gesproken over geluid. Met het Toetsingskader stelt de gemeente verschillende soorten geluidsnormen als randvoorwaarden.

4.1 Aan te sluiten bij de ontwerp rijksnormen voor jaarlijks gemiddeld geluid, namelijk 45 decibel Lden en 39 decibel Lnight.

De gemeente stelt een norm voor het jaarlijkse gemiddelde geluid, ook wel 'Lden' genoemd. Voor de nachtperiode geldt daarnaast een strengere norm, deze norm heet 'Lnight'. De raad heeft in 2021 een norm vastgesteld voor jaarlijks gemiddeld geluid van 45 decibel Lden. Deze norm was toen strenger dan de oude landelijke norm van 47 decibel Lden. Het Rijk werkt inmiddels aan een nieuwe landelijke norm van 45 decibel Lden. Dat is gelijk aan de norm die Woerden heeft vastgesteld. De gemeente sluit dan ook aan bij nieuwe landelijke ontwerp-norm van 45 decibel Lden. Voor de nacht wil het Rijk een norm stellen van 39 decibel Lnight. Ook daar sluit de gemeente bij aan.

4.2 Aan te sluiten bij de ontwerp rijksnormen voor tonaal geluid. Indien deze rijksnorm er niet komt, opdracht te geven aan het college om deze norm zelf te stellen, zoals beschreven in het Toetsingskader (5.a.ii).

De gemeente stelt aanvullend een norm die bescherming biedt tegen een mogelijke bromtoon. Deze norm voor 'tonaal laagfrequent geluid' (bromtoon) is opgenomen als een randvoorwaarde. Deze norm wordt door het Rijk voorgesteld om landelijk te worden ingevoerd. Die geldt dan ook voor windturbines in Woerden. Mocht er toch geen landelijke norm komen voor tonaal geluid, dan gaat de gemeente deze zelf stellen, zoals beschreven in het Toetsingskader (5.a.ii).

4.3 Opdracht te geven aan het college om een handhavingsnorm en meetmethodiek te bepalen voor maximaal momentaan geluid, zoals beschreven in het Toetsingskader (5.a.iii).

De gemeente neemt een extra handhavingsnorm op voor 'momentaan geluid'. Dit is een norm voor een korte tijdsperiode waar altijd aan moet worden voldaan, ongeacht de windsnelheid of weersomstandigheden. Met deze norm kan een windturbine snel stilgezet worden bij te hard geluid. Daarom wordt het een handhavingsnorm genoemd. De handhavingsnorm is afhankelijk van de uiteindelijke opstelling van de windturbines en het type windturbine. Hiervoor moet de initiatiefnemer onder andere akoestisch onderzoek indienen. In het Toetsingskader staat beschreven hoe de gemeente deze handhavingsnorm precies bepaalt (5.a.iii).

Beslispunt 5. De randvoorwaarden en uitgangspunten rondom lokaal eigendom vast te stellen.

5.1 Het Toetsingskader is in lijn met de vastgestelde kaders vanuit de raad over lokaal eigendom.

Lokaal eigendom is een belangrijk speerpunt voor de gemeente. Zo is bij de vaststelling van het Afwegingskader in 2021 het amendement 'Maximalisatie lokaal eigendom' aangenomen. Hiermee is afgesproken "om te streven naar een zo hoog mogelijk lokaal eigenaarschap, maar tenminste 50%". In het Toetsingskader is minimaal 50% lokaal eigendom opgenomen als randvoorwaarde.

5.2 Het Toetsingskader stuurt aan op een maximalisatie van lokaal eigendom.

Het college heeft eerder de voorkeur uitgesproken voor een lokaal consortium. In het Toetsingskader wordt de procedure besproken om hiertoe te komen. De wens is dat dit consortium meer dan 50% lokaal eigendom realiseert. Daarnaast is een uitgangspunt opgenomen over maximaal eigendom van een specifieke groep. Namelijk personen en partijen die buiten Woerden en de aangrenzende gemeenten gevestigd zijn, maar wel grondeigenaren in het gebied zijn. Voor partijen zonder grondeigendom in Reijerscop die buiten de gedefinieerde schillen gevestigd zijn, is het uitgangspunt: maximaal 10% eigendom.

5.3 Er is een aanvullend raadsvoorstel ingediend om lokaal eigendom beter te borgen.

Om zoveel mogelijk lokaal eigendom te borgen is aanvullend het raadsvoorstel 'Verordening Lokaal Eigendom' ingediend (D/24/157793). Hiermee eist de gemeente dat een initiatiefnemer uitlegt in hoeverre lokaal eigendom haalbaar is.

Kantttekeningen, risico's en alternatieven

Beslispunt 3. Te besluiten dat er vóór 2030 maximaal 44 GWh/jaar aan windenergie mag worden opgewekt in Reijerscop.

Kantttekeningen en risico's:

3.1 Met de huidige projecten voor wind- en zonne-energie worden de opwek-doelen voor Woerden waarschijnlijk niet gehaald.

In de raadsinformatiebrief van 26 november 2024 (D/24/162439) bent u geïnformeerd over de voortgang van de opwek van duurzame energie. Met de huidige plannen voor zonnevelden en windenergie worden de doelen voor grootschalige opwek niet gehaald. Dit komt doordat er minder plannen zijn ingediend voor zonnevelden. Bij het vasthouden aan het huidige doel voor windenergie en het uitblijven van nieuwe plannen voor zonnevelden, zal het college in het voorjaar van 2025 maatregelen moeten voorstellen om de doelen alsnog te halen. In lijn met het raadsbesluit 'Gebiedskeuze voor grootschalige windenergie' (D/22/080193) ligt het voor de hand dat het college dan voorstelt om de Reijerscop aan te wijzen als aanvullende locatie voor zonnevelden.

3.2 De smalle bandbreedte beperkt een ontwikkelaar in de keuze voor windturbines.

De keuze voor het aantal windturbines en de hoogte hiervan ligt bij de initiatiefnemer. Zolang deze maar voldoet aan de doelstelling van 38-44 GWh. De doelstelling om precies tussen 38-44 GWh uit te komen, beperkt de mogelijkheden van initiatiefnemers om de meest optimale opstelling en types van windturbines te kiezen. Door deze beperking kan een initiatiefnemer mogelijk minder tegemoetkomen aan andere wensen uit het Toetsingskader en uit de omgeving. Bij een opbrengst van 38-44 GWh zijn er twee mogelijkheden voor de hoogte van de windturbines en het aantal:

- 2 windturbines van 250-260 meter tiphoogte;
- Of 3 windturbines van 215 meter tiphoogte.

3.3 Een nieuwe opgave na 2030 leidt mogelijk opnieuw tot kosten en overlast.

Voor een (bijna) energieneutrale energievoorziening in 2050 is in de regio Utrecht tot drie keer zoveel duurzame elektriciteitsopwek nodig. Dit blijkt uit o.a. het Nationaal Programma Energie en de Energievisie Utrecht. Binnen de regionale samenwerking RES U16 worden daarom afspraken gemaakt om tot een doelstelling te komen voor de periode na 2030. De Reijerscop wordt zowel door de gemeente als door de provincie gezien als een kansrijke locatie voor windenergie. Als er in de Reijerscop nu nog ruimte overblijft voor meer windturbines, dan zal de Reijerscop voor de opgave na 2030 opnieuw in beeld komen. Als daarvoor wordt gekozen, moet opnieuw het hele proces van participatie, vergunningen, etc. worden doorlopen. De bouw zal opnieuw tot overlast leiden. En de totale kosten voor de gemeente, samenleving en initiatiefnemers zullen veel hoger zijn dan wanneer meerdere windturbines in één keer worden vergund en geplaatst. Daarnaast blijkt uit de Klimaat- en Energieverkenning 2024 dat de landelijke doelstelling voor hernieuwbare energie voor 2030 ook nog niet gehaald wordt.

3.4 Een beperkte opwek betekent dat er minder geld beschikbaar is voor bijdragen aan de omgeving en voor aanvullende wensen.

Lokale partijen hebben tijdens de marktconsultatie aangegeven dat windturbines met een opwek van 44 GWh mogelijk geen rendabele businesscase opleveren. Door de beperkte businesscase wordt niet alleen het rendement van de initiatiefnemer beperkt. Ook de mogelijke financiële bijdrage aan de omgeving komt onder druk te staan. Daarnaast is er minder financiële ruimte om tegemoet te komen aan andere wensen uit het Toetsingskader.

3.5 De provincie eist mogelijk meer dan 44 GWh aan windenergie in Reijerscop.

De provincie heeft de gemeente in september 2024 middels een brief (bijlage 6) opgeroepen tot een betere benutting van de opwekpotentie in het gebied Reijerscop. Aanvullend heeft de provincie hier ook een zienswijze over ingediend. In de Reijerscop is in het Woerdense deel namelijk ruimte voor circa 140 GWh opwek, blijkt uit de provinciale planMER. Door deze opwekpotentie beter te benutten, zijn andere kansrijke gebieden voor windenergie in de regio U16 minder snel nodig om de doelen te halen. Als de gemeente de polder Reijerscop naar de mening van de provincie niet beter benut dan met de nu voorgestelde 38-44 GWh, dan zal de provincie overwegen om zelf een projectbesluit te nemen over windenergie in Reijerscop. Daarmee maakt ze dan meer windenergie mogelijk en stelt ze zelf voorwaarden aan initiatiefnemers.

3.6 Alternatief: Verhoog de maximale toegestane opwek.

Om de risico's genoemd onder 3.1 t/m 3.5 te beperken, kan de raad kiezen voor een alternatief scenario.

Een alternatief is om de maximale toegestane opwek te verhogen. Daartoe kan beslispunt 3 worden gewijzigd in "Te besluiten dat er vóór 2030 maximaal XX GWh/jaar aan windenergie mag worden opgewekt in Reijerscop."

De maximale toegestane opwek kan worden verhoogd naar meer dan 44 GWh, tot een maximum van 135 GWh/jaar. Het maximale aantal van 5 windturbines, dat elders in het Toetsingskader staat, blijft van kracht vanwege de inperking van het zoekgebied tot de technische ruimte. Door 135 GWh/jaar als maximum te stellen, kunnen initiatiefnemers de volledige technische ruimte in Reijerscop benutten. Er kan ook een ander maximum worden gekozen. Bijvoorbeeld 75 GWh/jaar. Dat beperkt het aantal windturbines tot 3 grote of 4 van 215 meter tiphoogte.

Voordelen van dit alternatief:

- Ad 3.1. Als de doelstelling voor grootschalige duurzame energie hiermee gehaald wordt, zijn extra gebieden voor zonnevelden niet nodig.
- Ad 3.2 Dit alternatief biedt initiatiefnemers meer keuzeruimte voor hoogte en plaatsing van windturbines, zodat beter rekening kan worden gehouden met landschappelijke inpassing, aansluiting op de hoogte van windturbines in gemeente Utrecht, en andere wensen uit het toetsingskader
- Ad 3.3 Dit alternatief voorkomt mogelijk dat er een tweede keer gebouwd moet worden in Reijerscop na 2030.
- Ad 3.4 Meer opwek betekent meer ruimte in de businesscase, zodat een hogere financiële bijdrage aan de omgeving mogelijk is en er meer ruimte is voor andere wensen uit het toetsingskader.
- Ad 3.5 Indien de provincie meer opwek eist dan 44 GWh, voorkomt dit alternatief dat de provincie de regio overneemt.

Nadelen van dit alternatieve scenario:

- Uit de zienswijzen blijkt dat er naast voorstanders, ook duidelijk tegenstanders zijn van een verhoging van de opwek met windenergie.
- De bouw en exploitatie van meer windturbines kan tot meer overlast leiden.

3.7 Bij 2 windturbines is er geen sprake van een m.e.r.-beoordelingsplicht.

De gemeente wil dat er voor windenergie in Reijerscop een project-m.e.r. wordt uitgevoerd. Daarmee kunnen de milieueffecten van verschillende opstellingen binnen de technische ruimte beoordeeld worden. Wettelijk gezien is een m.e.r.-beoordeling bij een windpark van 2 windturbines echter niet verplicht. Het eisen van een project-m.e.r. terwijl dit niet verplicht is, brengt juridische risico's met zich mee. Een initiatiefnemer kan hier namelijk bezwaar tegen aantekenen, terwijl we al verder in het proces zijn. De kans dat een lokaal consortium dit doet, is niet groot, vanwege de lokale binding en benodigde samenwerking in de regio, maar is niet uitgesloten.

3.8 Alternatief: Stel het minimale aantal windturbines op 3.

Om het risico genoemd onder 3.7 te beperken, kan de raad kiezen voor een alternatief scenario.

De gemeente kan besluiten dat er minimaal 3 windturbines moeten worden geplaatst in de Reijerscop.

Voordelen van dit alternatief:

- Ad 3.7 Vanaf 3 windturbines geldt er een m.e.r.-beoordelingsplicht voor initiatiefnemers. Dit geeft meer zekerheid over het naleven van de eisen en wensen uit het Toetsingskader en voorkomt juridische risico's en vertraging door rechtszaken.

Nadelen van dit alternatieve scenario:

- Het is niet meer mogelijk de doelstelling van 38-44 GWh windenergie in te vullen met 2 grote windturbines. Alleen de optie met 3 kleinere windturbines is nog uitvoerbaar. Deze windturbines sluiten qua hoogte waarschijnlijk niet goed aan bij de windturbines in de gemeente Utrecht. Ook is het twijfelachtig of deze optie financieel haalbaar is. Daarmee is onzeker of een windpark nog realiseerbaar is.

Beslispunt 4. Drie verschillende soorten geluidsnormen vast te stellen als randvoorwaarden.

Kanttekeningen en risico's

4.1 De landelijke normen voor geluid zijn nog niet vastgesteld.

Naar verwachting worden in 2025 landelijke normen voor geluid vastgesteld. Deze normen zullen ook gelden voor initiatiefnemers in Woerden. De ontwerp-normen zijn bekend en overgenomen in dit Toetsingskader. Mochten de landelijke geluidsnormen toch nog worden bijgesteld, hebben we ons daar in Woerden naar te voegen. Er is daarmee een klein risico dat de normen voor geluid nog iets afwijken van wat nu wordt vastgesteld.

4.2 De gemeente mag geen strengere geluidsnormen stellen, wel aanvullende.

Als gemeente is het niet toegestaan om strengere geluidsnormen te stellen, wanneer er landelijke normen gelden. Daarom mag de geluidsnorm van 45 decibel Lden en 39 decibel Lnight niet aangescherpt worden. Een gemeente mag wél aanvullende geluidsnormen stellen, bijvoorbeeld voor maximaal momentaan geluid. Het college stelt voor om die ruimte te benutten met het voorstel voor aanvullende normen.

Beslispunt 5: De randvoorwaarden en uitgangspunten rondom lokaal eigendom vast te stellen.

Kanttekeningen en risico's

5.1 Minimaal 50% lokaal eigendom is in juridisch opzicht (nog) een inspanningsverplichting.

Juridisch kan de eis van minimaal 50% lokaal eigendom niet als ruimtelijk aspect worden getoetst bij de vergunningsaanvraag. Het aandeel lokaal eigendom wordt namelijk juridisch (nog) niet als ruimtelijk aspect gezien. Een initiatiefnemer die 50% lokaal eigendom niet haalt, mag daarom niet enkel en alleen om die reden een vergunning worden geweigerd. Als privaatrechtelijk aspect kan een percentage lokaal eigendom wel afgesproken worden in een anterieure overeenkomst. Met de Verordening Lokaal Eigendom wordt dit aspect bovendien nog beter geborgd via een motiveringsplicht. Dit houdt in dat een initiatiefnemer juridisch verplicht is om aan te tonen dat hij voldoende zijn best heeft gedaan om tenminste 50% lokaal eigendom te realiseren.

Dit besluit heeft geen financiële gevolgen. De kosten van het vervolgproces zijn gedekt binnen de begroting en aanvullende rijkssubsidie.

Communicatie

Zodra het Toetsingskader is vastgesteld, wordt dit kenbaar gemaakt via de lokale media en de nieuwsbrief Windenergie Reijerscop. Daarnaast komt er een publicatie van het Toetsingskader zelf op de gemeentewebsite en denkmeewoerden.nl. Ook de andere genomen besluiten worden meegenomen in de communicatie richting inwoners en belanghebbenden.

De bij de gemeente bekende initiatiefnemers worden ook geïnformeerd over de besluitvorming en het Toetsingskader. Hetzelfde geldt voor indieners van een zienswijze, die ook geïnformeerd worden over de Nota van Antwoord.

Naast de communicatie rondom de vaststelling en besluitvorming informeren we de inwoners en betrokkenen ook over 'hoe nu verder?' Dit doen we door middel van een praatplaat/aangepaste tijdsplanning die de verschillende fases na het Toetsingskader weergeeft. Zodat er een procesoverzicht komt van projectplan tot windpark, gekoppeld aan een tijdspad.

Vervolgproces

Voor het vervolgproces zijn er twee mogelijke routes. In eerste instantie ligt het initiatief bij lokale partijen. Als gemeente nemen we hierbij een faciliterende en beoordelende rol aan.

Stap 1a: één lokaal consortium en één projectplan

Het college heeft besloten om voorrang te geven aan een lokaal consortium. De gemeente biedt lokale partijen de mogelijkheid om tot 1 juni gezamenlijk één goed concept-projectplan in te dienen, op basis van de voorwaarden uit het Toetsingskader, waarbij maximalisatie van lokaal eigendom wordt nagestreefd. Het college heeft de bevoegdheid om deze termijn te verlengen, mocht dit nodig blijken. Als de gemeente en het consortium het of hoofdlijnen eens zijn over een projectplan, dan wordt een Intentieovereenkomst getekend tussen deze partijen.

Stap 1b: uitschrijven van een maatschappelijke tender (optioneel)

Als het niet lukt om één lokaal consortium te vormen en tot één concept-projectplan te komen, dan schrijft de gemeente een maatschappelijke tender uit. Hierbij moeten geïnteresseerde ontwikkelaars een concept-projectplan indienen volgens de randvoorwaarden uit het Toetsingskader. Bij een maatschappelijke tender worden de uitgangspunten gebruikt als selectiecriteria. Dit is een manier voor initiatiefnemers om de meerwaarde van hun projectplan te tonen. De gemeente nodigt vervolgens de initiatiefnemer van het best scorende plan uit om een intentieovereenkomst te tekenen en zijn plan verder uit te werken. Ze worden daarbij aan de toegezegde inspanningen gehouden.

Het uitschrijven van een maatschappelijke tender en het selecteren van het plan dat het beste voldoet aan de eisen en wensen is een bevoegdheid van het college.

Stap 2: participatieproces door de initiatiefnemer

Vervolgens moet een initiatiefnemer een participatieproces organiseren. Om concrete afspraken te maken met de omgeving, bijvoorbeeld over de grondvergoeding en omwonendenregeling. In een participatieplan beschrijft de initiatiefnemer hoe het participatieproces georganiseerd wordt. Ook voor het participatieplan zijn randvoorwaarden opgenomen in het Toetsingskader. Zoals eerder aangegeven dienen de uitgangspunten in dit proces als bespreekpunten. De initiatiefnemer zal in deze stap ook onderzoeken moeten (laten) verrichten.

Stap 3: vergunningsaanvraag bij de gemeente

De uitkomsten van het participatieproces worden gebruikt om het definitieve projectplan op te stellen. Tot slot kan de initiatiefnemer overgaan tot het aanvragen van een vergunning. Hierbij zijn onder andere de volgende punten van belang:

- Er is een anterieure overeenkomst afgesloten met de initiatiefnemer;
- Het projectplan voldoet volledig aan de randvoorwaarden;
- Er is een project-m.e.r. uitgevoerd;
- Er wordt zo veel mogelijk tegemoet gekomen aan de uitgangspunten.

Voor het verlenen van een omgevingsvergunning aan een windpark is een afwijking van het Omgevingsplan noodzakelijk. Dit gebeurt via een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (Bopa). Het beoordelen van een Bopa is een collegebevoegdheid. Op 25 november 2021 heeft de raad besloten (D/21/033299) dat er in het kader van die procedure geen bindend advies aan de raad hoeft te worden gevraagd. Mits de aanvraag omgevingsvergunning past binnen de omgevingsvisie en programma's alsmede binnen sectorale beleidsnota's. Zolang de vergunningsaanvraag dus voldoet aan het door u vastgestelde Toetsingskader en daarmee aan het gemeentelijk beleid, hoeft de aanvraag niet meer aan uw raad om advies voorgelegd te worden.

Bevoegdheid raad

Afdeling 4.3 Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 147, tweede lid, in samenhang gelezen met artikel 108, eerste lid, van de Gemeentewet.

Bijlagen

- Bijlage 1. Toetsingskader windenergie Reijerscop (D/24/166217)
- Bijlage 2. Nota van Antwoord ontwerp Toetsingskader windenergie Reijerscop (D/24/165304)
- Bijlage 3. Samenvatting van Nota van Antwoord en belangrijkste wijzigingen van het Toetsingskader (D/24/166218)
- Bijlage 4. Eindverslag marktconsultatie wind (D/24/164671)
- Bijlage 5. Brief provincie over tussenbalans RES-doelen (D/24/164715)